

Preporuke za reformu poreznog sustava u 2021. godini

Zagreb, kolovoz, 2021.

American Chamber of Commerce in Croatia *Američka gospodarska komora u Hrvatskoj*

Sadržaj

Uvod	3
Opće preporuke.....	4
Bolja regulativa	4
Porezne vlasti kao partneri poslovne zajednice	4
Ujednačeno postupanje i sigurnost u postupanju poreznih tijela.....	5
Strogo odvajanje rada prve i druge razine poreznih vlasti	6
Nastanak obaveze plaćanja tek po okončanju upravnog spora	7
Uvođenje mogućnosti dobrovoljnog prijavljivanja neprijavljene porezne obveze	7
Izdavanje potvrda Porezne uprave o nepostojanju poreznog duga hitno i na temelju zatečenog stanja.....	8
Administrativne mjere za olakšanje poslovanja poduzetnika i Porezne uprave	8
Produljenje razdoblja za prijenos poreznog gubitka.....	8
Ispravak porezne obveze zbog nenaplativih potraživanja	9
Produljenje roka za predavanje prijave poreza na dohodak i poreza na dobit.....	11
Porez na dohodak – rasterećenje davanja na plaće	15
Povećanje neoporezivog osobnog odbitka	16
Smanjenje porezne stope od 20% na 12%.....	17
Smanjenje stope poreza na dohodak od 30%	17
Izmjena poreznog tretmana „primitka u naravi“	17
Povećanje novčane nagrade za radne rezultate.....	19
Rasterećenje davanja na pojedina primanja radnika	19
Oporezivanje primitaka od nagrada u obliku dodjele dionica i opcijske kupnje dionica.....	19
Naknade namijenjene zdravlju radnika	22
Naknada za sportske aktivnosti	23
Porezne olakšice za dodatno i dopunsko zdravstveno osiguranje	23
Organiziranje aktivnosti za jačanje tima „team building“	23
Korištenje usluga taksi prijevoza na službenom putovanju	24
Uvođenje porezne olakšice kod privatnog korištenja službenih plug-in vozila	24
Uvođenje neoporezivog dodatka za rad od kuće	24
Normativno uređenje odredbi kojima se uređuje oporezivanje dohotka po osnovi kapitalnih dobitaka	26

Uvod

Prema AmCham-ovom *Istraživanju poslovnog okruženja u Hrvatskoj* ispitanici oporezivanje rada i dalje vide kao jedan od glavnih ograničavajućih faktora poslovanja u Hrvatskoj. Učinak dosadašnjeg poreznog rasterećenja se primjećuje, s obzirom da je visoko porezno opterećenje poslovanja palo na četvrto mjesto.

Glavni ograničavajući faktori u poslovanju u 2019.:

- 1) Oporezivanje rada
- 2) Nedostatak odgovarajuće radne snage
- 3) Visoko porezno opterećenje poslovanja

Glavni ograničavajući faktori u poslovanju u 2020.:

- 1) Nedostatak potražnje (zbog pandemije ili drugih razloga)
- 2) Nedostatak odgovarajuće radne snage
- 3) Oporezivanje rada

Najveći nedostaci poslovanja u Hrvatskoj u usporedbi s državama SIE (2020) odnose se na malo tržište, sporost administracije te na trećem mjestu izostanak dugoročne Vladine strategije. Razina oporezivanja prošle godine (2019) nalazila se na drugom mjestu, dok je u ovogodišnjem istraživanju zauzela četvrto mjesto.

AmCham pozdravlja dosadašnje mjere za rasterećenje predstavljene kroz pet kruga porezne reforme te posebice ističe mjere vezane za:

- Dioničke planove;
- Izjednačavanje stope PDV-a na lijekove;
- Podizanje mjesečnog bruto iznosa na koji se primjenjuje stopa poreza na dohodak od 20%;
- Uvođenje mogućnosti nagrađivanja zaposlenika kroz neoporezivi iznos do 5000 kn;
- Uvođenje mogućnosti neoporezivih isplata vezano uz smještaji prehranu zaposlenika;
- Uvođenje mogućnosti plaćanja premija dopunskog/dodatnog zdravstvenog osiguranja do 2.500 kn godišnje po zaposleniku kao neoporezivog primitka
- Povećanje neoporezivog dijela dohotka (tj. osobnog odbitka) sa 3.800 na 4.000 kn;
- Uvođenje dobrovoljnog prijavljivanja porezne obveze vezano uz inozemni dohodak ostvaren od strane fizičkih osoba;
- Smanjenje porezne stope na dohodak sa 24% na 20% te 36% na 30%;
- Snižavanje stope poreza na dobit sa 12% na 10% za poduzetnike koji godišnje ostvaruju prihode do 7,5 milijuna kuna;
- Povećanje praga za primjenu postupka oporezivanja prema naplaćenim naknadama sa 7,5 na 15 milijuna kuna.

AmCham smatra da je daljnje porezno rasterećenje nužno.

Američka gospodarska komora u ovom stajalištu iznosi preporuke za daljnje porezno rasterećenje usmjereno na privlačenje ulaganja i veću konkurentnost hrvatskih poslodavaca kod privlačenja i zadržavanja radne snage.

Opće preporuke

Bolja regulativa

Učestale, nepredvidive i nestandardizirane izmjene poreznog sustava, bez obzira na sadržaj, nisu dobre za gospodarstvo. Najave Ministarstva financija kako poreznih izmjena u tekućoj godini neće biti ukoliko nisu dogovorene u prethodnoj godini, kao i praksu planiranja poreznih propisa, AmCham vidi kao pozitivan pomak, ali je bitno to načelo održati i u budućnosti.

Porezne vlasti kao partneri poslovne zajednice

Članovi AmCham-a informiraju o učestalom dojmu da su porezni inspektori u nadzoru usmjereni na traženje pogrešaka s ciljem kažnjavanja poduzetnika. Inspektori i Porezna uprava trebali bi se pozicionirati kao savjetnici gospodarstva. U slučaju kad je očito da pogreška nije napravljena namjerno, dovoljno je i mnogo korisnije uputiti upozorenje s planom ispravljanja pogreške.

U nezanemarivom broju slučajeva porezni inspektori pronađu pogrešku u poslovnim knjigama te izgrade slučaj za kažnjavanje kompanija ostavljajući im samo mogućnost višegodišnjeg žalbenog postupka i potom sudskog spora. Takvo ponašanje poreznih vlasti direktno utječe na poslovno i investicijsko okruženje u zemlji.

U skladu s najboljim praksama poreznih vlasti u razvijenim zemljama, u slučajevima kad poduzetnici dobrovoljno obavještavaju porezne vlasti o prethodnom pogrešnom izračunu poreza ili drugim pogreškama u svom postupanju, hrvatska Porezna uprava trebala bi uvažiti inicijativu i otvorenost poduzetnika, ublažiti eventualne štetne posljedice (dodatne obveze i prekršajne kazne) te surađivati s poduzetnikom na rješavanju problema.

Bitno je držati se načela proporcionalnosti. OPG-ovi ili mala poduzeća često nemaju stalno zaposlenog računovođu i nije opravdano pred njih staviti ista očekivanja i zahtjeve kao i za veća poduzeća sa službom za računovodstvo. Primjeri iz prakse pokazuju neujednačeno postupanje poreznih referenata, koji često imaju zahtjeve kojima nije moguće udovoljiti u zadanim rokovima.

AmCham poziva na veću aktivnost Porezne uprave u preventivnom djelovanju, umjesto nametanja dodatnih poreznih obveza i prekršajnih kazni za minorne propuste (npr. nepodnošenje praznog PDV obrasca).

Ujednačeno postupanje i sigurnost u postupanju poreznih tijela

Hrvatski porezni sustav karakteriziraju učestale promjene poreznih propisa, što značajno utječe na njegovu kompleksnost. Iako su primjene nužne, ono što dodatno otežava poslovanje poreznih obveznika jest uočeno različito postupanje različitih razina poreznih tijela (ispostave, područni uredi uključujući i odjele za nadzor, Središnji ured) u istim ili sličnim slučajevima.

Ovo se naročito vidljivo kod poreznih obveznika koji spadaju pod nadležnost različitih ustrojstvenih jedinica Porezne uprave. Isto tako je uočeno da pojedine ispostave Porezne uprave imaju različita stajališta o određenim pitanjima u odnosu na nadležni Područni ured ili Središnji ured Porezne uprave.

Jedan od razloga ne postajanja ujednačenog postupanja različitih poreznih tijela jest i činjenica da stručna mišljenja o primjeni poreznih propisa, što ih izdaje Središnji ured Porezne uprave od 1. siječnja 2017. godine nisu više obvezujuća za niže ustrojstvene jedinice (područni uredi i ispostave). U praksi uočavamo da to dovodi do postupanja koja su u potpunosti suprotna mišljenjima i uputama Središnjeg ureda, koja su potpisana od strane Ravnatelja Porezne uprave.

Tu dolazimo do paradoksalne situacije, gdje mišljenja koja su potpisana od hijerarhijski najviše funkcije unutar Porezne uprave, nisu primijenjena u praksi.

U skladu s tim, predlažemo da se u trenutno važeći Zakon o Poreznoj upravi **doda odredba prema kojoj su mišljenja, upute i metodologije rada koje donosi Središnji ured Porezne uprave obvezujuća za sve ustrojstvene jedinice Porezne uprave.** Također, smatramo bitnim da se jasno **odredi rok** u kojem se porezno tijelo mora očitovati tj. izdati mišljenje na postavljeni upit kako bi se izbjegla bilo kakva daljnja neizvjesnost za poreznog obveznika.

Strogo odvajanje rada prve i druge razine poreznih vlasti

Porezna uprava, koja donosi porezna rješenja i žalbeno tijelo, tj. Samostalni sektor za drugostupanjski upravni postupak, trebali bi biti i stvarno, a ne samo formalno strogo odijeljeni. Nužno je ostvariti dodatni napredak na području dostizanja viših razina stručnosti i iskustva stručnjaka drugostupanjskog tijela. Trenutačno žalbeno tijelo često samo potvrđuje prvostupanjska porezna rješenja. U takvim okolnostima, žalbe protiv prvostupanjskih odluka nemaju mnogo smisla i često samo produljuju proces.

Kako je obrazloženo i u prethodnom poglavlju, uočeno je da u postupanju prvostupanjskih tijela Porezne uprave, ista zanemaruju stručna mišljenja Središnjeg ureda Porezne uprave. Slična situacija primijećena je učestalo i u postupanju žalbenog (drugostupanjskog) tijela, iako ono nije u obvezi slijediti takva mišljenja.

Uvažavajući punu samostalnost u radu žalbenog tijela i zalažući se za formalnu i stvarnu odijeljenost od prvostupanjskog tijela, žalbeno bi tijelo u svom postupanju osim važećih zakonskih i podzakonskih odredbi u obzir trebalo uzeti i stručna mišljenja Središnjeg ureda Porezne uprave prilikom odlučivanja o konkretnom slučaju pogotovo zbog dojma da je Središnji ured često informiraniji i brži na implementaciji i tumačenju novih zakonskih akata od žalbenog tijela.

Naime, premda trenutno formalno gledajući stručna mišljenja Središnjeg ureda Porezne uprave ne predstavljaju zakonodavni okvir, ista upućuju na ispravnu primjenu zakonskih i podzakonskih akata, pri čemu naročito treba imati u vidu sljedeće:

- Stručna mišljenja Središnjeg ureda Porezne uprave donose se temeljem ovlaštenja iz Zakona o Poreznoj upravi;
- Navedena mišljenja se pripremaju od strane visoko-specijaliziranih službenika Porezne uprave te potpisuju od strane Ravnatelja;
- Navedenim mišljenjima upućuje se na ispravno postupanje u određenim poreznim slučajevima, osobito kada se ocijeni da bi drukčiji način propisivanja ispravnog postupanja (putem zakona ili pravilnika) bio nerazmjern okolnostima specifičnog slučaja; ili bi doveo do prenormiranosti poreznog sustava; ili u kratkom roku nije moguće izmijeniti određeni propis.

Nastavno na navedeno, smatramo da je **donošenje stručnih mišljenja o određenim poreznim pitanjima**, opravdano i s aspekta poreznog obveznika ali i poreznog tijela.

S obzirom da s aspekta poreznog obveznika, rad žalbenog tijela predstavlja nastavak istog jedinstvenog postupka u kojem se odlučuje o poreznim obvezama, smatramo da bi i žalbeno tijelo (premda je u svom radu samostalno i neovisno), rješavajući po određenoj žalbi u obzir trebalo uzeti i eventualno stručno mišljenje Središnjeg ureda Porezne uprave o istom ili sličnom poreznom pitanju tj. da odstupanja u postupanju ne bi trebala biti tako česta.

Nužna je i **specijalizacija upravnih sudaca za financijsko (u prvom redu porezno) pravo**. U pravilu, suci koji se bave vrlo širokim spektrom upravnih sporova iz različitih pravnih područja odlučuju i o visoko sofisticiranim financijskim i poreznim slučajevima, a presude, u pravilu, imaju značajne financijske posljedice.

Nastanak obaveze plaćanja tek po okončanju upravnog spora

Prema sadašnjoj zakonskoj regulativi redoslijed aktivnosti i obaveza je sljedeći:

- Porezni nadzor obavlja Porezna uprava ili (npr. u slučaju Posebnog poreza na motorna vozila) Carinska uprava;
- Po završenom nadzoru donosi se zapisnik pa porezno rješenje, na koje pravni subjekt ima pravo žalbe Samostalnom sektoru za drugostupanjski upravni postupak;
- U slučaju da drugostupanjsko tijelo potvrdi odluku, pravni subjekt ima pravo pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom, ali to ne odgađa naplatu rješenjem utvrđene porezne obveze.

Na ovaj način Porezna uprava ima mogućnost pravnom subjektu nanijeti teško nadoknadivu štetu u vrlo kratkom vremenu, npr. dovesti ga u nelikvidnost ili stečaj, dok pravni subjekt ovisi o agilnosti upravnog suda, na kojem sporovi traju, u pravilu, više godina.

Uvođenje mogućnosti dobrovoljnog prijavljivanja neprijavljene porezne obveze

Opći porezni zakon i drugi porezni propisi koji se odnose na utvrđivanje, obračun i prijave pojedinih vrsta poreza propisuju kazne za porezne prekršaje i obračun zateznih kamata na zakašnjelo plaćanje obveza. Prema odredbama Općeg poreznog zakona, kamate se obračunavaju od dospijeća pojedine porezne obveze, a dospijeće pojedine vrste poreza utvrđuje se posebnim zakonima. U pravilu se dospijeće porezne obveze utvrđuje od dana kada je porezna obveza nastala.

U poreznim sustavima nekih članica Europske unije uveden je institut „dobrovoljnog prijavljivanja neprijavljene porezne obveze“. Njegova je svrha poticanje poreznih obveznika da dobrovoljno, prije nego što Porezna uprava utvrdi neprijavljenu poreznu obvezu postupkom nadzora u okviru rokova propisanih za zastaru, prijave neprijavljenu poreznu obvezu. Zauzvrat Porezna uprava, ovisno o visini neprijavljene porezne obveze i utvrđenim okolnostima uslijed kojih je došlo do neprijavljivanja na vrijeme (s namjerom utaje ili bez namjere utaje), smanjuje prekršajnu kaznu i kamate u postocima ovisno o okolnostima koje su specifično definirane.

AmCham pozdravlja uvođenje dobrovoljnog prijavljivanja porezne obveze vezano uz inozemni dohodak ostvaren od strane fizičkih osoba u sklopu članka 12.b Općeg poreznog zakona, međutim, smatra da bi za ostale vrste poreza također trebalo uvesti takvu mogućnost.

Uvođenje predložene mjere dovelo bi do stvaranja pozitivnog okruženja u odnosima između poreznih obveznika i poreznih tijela te služilo kao poticaj poreznim obveznicima da dobrovoljno pristupe Poreznoj upravi i prijave poreznu obvezu koja nije prijavljena na vrijeme, a da istovremeno budu svjesni materijalnih posljedica takvog čina, koje bi trebale biti manje u odnosu na slučaj kad Porezna uprava sama utvrdi obvezu postupkom nadzora.

Izdavanje potvrda Porezne uprave o nepostojanju poreznog duga hitno i na temelju zatečenog stanja

Ishođenje potvrda o stanju poreznog duga olakšano je dobrim funkcioniranjem sustava e-Porezna, što AmCham pozdravlja. Međutim, točnost podatka o stanju poreznog duga usprkos tom sustavu ovisi o pravodobnom prihvatu i obradi zaprimljenih podataka, što obavlja Porezna uprava. Važno je dalje raditi na povećanju učinkovitosti u tom smislu.

Radi daljnjeg olakšanja sudjelovanja poduzetnika u javnim natječajima, za što im je redovito potrebna potvrda o tome da nemaju porezne dugove, predlaže se da se nepostojanjem poreznog duga smatraju i dugovi do određenog razumnog iznosa, npr. do 1.000 kn. To se u sustavu lako može postići na način da se dugovi ispod tog određenog iznosa u ispisu stanja poreznog duga uopće ne prikazuju, kao da poreznog duga nema.

Slično je primjerice privremeno uvedeno kod provedbe postupka plaćanja poreza u posebnim okolnostima izazvanim pandemijom virusa COVID-19 u Pravilniku o provedbi Općeg poreznog zakona. Prema odredbama pravilnika, smatra se da nema dospjelog nenaplaćenog poreznog duga, ako je iznos poreznog duga manji od 200,00 kuna, koliko iznosi najmanji trošak ovršnog postupka sukladno odredbama Općeg poreznog zakona.

Administrativne mjere za olakšanje poslovanja poduzetnika i Porezne uprave

Česte su pritužbe poduzetnika na visoku razinu birokratiziranosti, tj. na velik broj administrativnih zahtjeva kojima trebaju udovoljiti u ispunjavanju svojih poreznih i povezanih obveza. Predlaže se daljnje rasterećenje zasnovano na digitalizaciji i automatizaciji cjelokupnog sustava (modernizacija informatičkog sustava Porezne uprave), koje bi doprinijelo povećavanju transparentnosti, jednakom tretmanu te pojednostavljivanju procesa, a bilo bi i ekološki prihvatljivije („poslovanje bez papira“). Velik broj obrazaca ne doprinosi lakšem poslovanju. Također, obrasce treba pojednostaviti. Poteškoću predstavlja, na primjer, veliki broj šifri koje se koriste u JOPPD obrascima, velik broj podataka u prijavi PDV-a (npr. PDV obrazac Velike Britanije ima 5-7 polja, a hrvatski više od 20 polja), obrazac RPO (prijava u registar poreznih obveznika) i slično.

Poželjno je i drugačije uređenje izdavanja mišljenja Središnjeg ureda Porezne uprave poreznim obveznicima, izvan sustava obvezujućih mišljenja izdanih u za to predviđenom posebnom postupku. Ilustrativni primjer je upit postavljen 6. kolovoza, na koji je odgovor dobiven krajem godine. Usporedbe radi, u Velikoj Britaniji je isti poduzetnik dobio odgovor u roku od nekoliko dana.

Važno je provesti mjere usmjerene na poboljšanje investicijskog okruženja kroz pojeftinjenje i pojednostavljivanje poslovanja.

Produljenje razdoblja za prijenos poreznog gubitka

Trenutna pravila o prijenosu gubitka od 5 godina ne potiču dugoročne investicije, a osobito investicije u visoku tehnologiju. Potrebno je produljiti razdoblje za prijenos

gubitaka u skladu s najboljom europskom i svjetskom praksom. Primjerice, Austrija ima period od 7 godina, dok SAD ima čak 20 godina. Smatramo da bi u Hrvatskoj trebalo produžiti ovaj period s 5 na 10 godina. Kao dobar primjer može se navesti rješenje koje implementira Slovenija gdje nema vremenskog ograničenja za prijenos poreznog gubitka unaprijed, ali se svake godine samo 50% ostvarene dobiti može pokriti prenesenim gubitkom, a na 50% treba platiti porez na dobit.

Ispravak porezne obveze zbog nenaplativih potraživanja

U hrvatskom poreznom zakonodavstvu nije predviđeno oslobađanje od PDV-a u slučaju nenaplativog duga niti postoji mogućnost jednostranog ispravka PDV-a bez pisane potvrde kupca o obavljenom ispravku pretporeza u evidencijama PDV-a. Mnogi kupci nisu voljni izvršiti ispravak i dati potrebnu potvrdu. AmCham smatra da bi hrvatska Porezna uprava trebala **omogućiti jednostrani ispravak PDV-a za nenaplative dugove** usklađivanjem hrvatskog zakonodavstva o PDV-u s pravilima EU-a.

Izmjenama zakona na način da se proširi primjena postupka oporezivanja prema naplaćenim naknadama na sve porezne obveznike koji nisu prešli prag od 15 milijuna kuna i prema objašnjenjima koje je Porezna uprava dala kod uvođenja tih izmjena da taj iznos pokriva 96% poreznih obveznika razvidno jest da se brani nepostupanje u odnosu na nenaplativa potraživanja većih društava.

Ključni razlozi za hitnu potrebu izmjene hrvatskog zakonodavstva o PDV-u proizlaze iz nedavne prakse (presuda) Suda Europske unije (CJEU). Sud se zalaže za pravo poreznih obveznika da smanje poreznu osnovicu u slučaju neplaćanja, čak i u slučajevima kada države članice EU-a ne dopuštaju takvo smanjenje, kao što je slučaj u Hrvatskoj (a porezna tijela država članica moraju se pridržavati sudskih presuda). Između ostalog, iz prakse Suda proizlazi:

- da bi zabrana smanjenja porezne osnovice u slučaju neplaćanja bila u suprotnosti s načelom porezne neutralnosti,
- da države članice mogu propisati uvjete za smanjenje porezne osnovice s ciljem sprečavanja utaje ili izbjegavanja plaćanja poreza.

Međutim, te mjere moraju biti ograničene na postizanje tih ciljeva i trebale bi što manje utjecati na načela Direktive o PDV-u, a posebice na načelo neutralnosti. Osobito u slučaju neplaćanja, ti bi uvjeti trebali biti ograničeni na to da porezni obveznik pribavi dokaz da naknada za isporuku primatelju neće biti naplaćena.

Porezni obveznik može smanjiti poreznu osnovicu nakon što se definitivno utvrdi da kupac neće platiti punu cijenu za isporuku ili kada porezni obveznik može s razumnom vjerojatnošću pokazati da dug neće biti podmiren.

Zakonske odredbe daju hrvatskim obveznicima mogućnost ispravka obveze PDV-a u vezi s nenaplativim potraživanjima, ali je procedurom taj ispravak za porezne obveznike otežan. Naime, jedan od uvjeta za ispravak je da porezni obveznik koji je isporučio dobra ili obavio uslugu raspolaže pisanom izjavom primatelja isporuke da je ispravio odbitak pretporeza u svojim poslovnim knjigama i evidencijama. Drugim riječima, ispravak nije moguć bez suradnje kupca.

Primjerice, porezni sustav Velike Britanije nalaže automatsku i zakonsku obvezu kupcima da izvrše povrat pretporeza Poreznoj upravi ako nisu platili svojim dobavljačima u roku od šest mjeseci od primitka dobara, odnosno usluga. Američka gospodarska komora smatra da se Porezna uprava Hrvatske također, promjenom zakonskih propisa, treba uključiti u postupak naplate nenaplativih potraživanja i propisati rok u kojem porezni obveznici moraju obaviti ispravak pretporeza ako nisu platili svoje dobavljače na vrijeme. Time bi se olakšao proces ispravka poreznim obveznicima koji se nisu uspjeli naplatiti za isporučena dobra i obavljene usluge, a istovremeno su imali obvezu platiti PDV iz vlastitih sredstava jer nisu naplatili svoja potraživanja od kupca. Također bi se teret ispravka pomaknuo s poreznog obveznika na Poreznu upravu, što se smatra ispravnim i djelotvornijim postupkom.

Mnoge zemlje EU-a dopuštaju oslobađanje od PDV-a za nenaplativi dug i propisuju određene formalne zahtjeve u tom pogledu. Na primjer, u Češkoj, Francuskoj, Grčkoj, Italiji, Nizozemskoj i Sloveniji, za primjenu oslobodjenja od PDV-a kod nenaplativog duga općenito se zahtijeva da dužnik pokrene službeni stečajni postupak ili druge postupke u slučaju insolventnosti kako je određeno zakonom, često s dodatnim ograničavajućim uvjetima za primjenu oslobodjenja od PDV-a (npr. izmijenjeni račun isporučitelja ili odobrenje, sudska odluka i slično).

S druge strane, za primjenu oslobodjenja od PDV-a kod nenaplativog duga u Belgiji propisuje se samo uvjet da se nenaplativi dug mora iskazati u financijskim izvještajima i drugim obvezama izvještavanja, kao što je izdavanje korektivnog dokumenta koji uključuje specifične informacije povezane s nenaplativim dugom u trenutku kada isporučitelj može svim sredstvima dokazati da se potraživanje smatra izgubljenim. Slični uvjeti koji omogućuju širi opseg primjene oslobodjenja od PDV-a kod nenaplativog duga primjenjuju se, primjerice, u Austriji, Cipru, Danskoj, Irskoj, Latviji i Poljskoj, uz dodatni uvjet izdavanja pisane obavijesti isporučitelja kupcu, na temelju koje kupac ima obvezu ispraviti (tj. smanjiti) svoj pretporez. AmCham smatra da nema zapreke da se takvo rješenje implementira i u hrvatski porezni sustav.

Stoga, kako bi svoje propise prilagodili pozitivnim praksama u drugim zemljama EU-a, AmCham predlaže da se sadašnji članak 33. stavak 7. hrvatskog Zakona o PDV-u izmijenjeni na sljedeći način: „Ako se porezna osnovica naknadno promijeni zbog opoziva, različitih popusta ili nemogućnost naplate, tada porezni obveznik koji je isporučio robu ili usluge može ispraviti iznos PDV-a ako poreznog obveznika kojem je roba isporučena ili usluge obavljene pisanim putem obavijesti o iznosu PDV-a za koji primatelj nema pravo na odbitak“.

Također, AmCham predlaže da se sljedeći stavci dodaju članku 33.

(8) Porezni obveznik također može ispraviti (smanjiti) iznos zaračunatog PDV-a ako nakon pravomoćne sudske odluke o završetku stečajnog postupka ili uspješnog završetka postupka prisilne nagodbe potraživanje poreznog obveznika nije naplaćeno ili nije u cijelosti naplaćeno. Porezni obveznik može postupiti na isti način ako dobije pravomoćnu sudsku odluku kojom se obustavlja ovršni postupak ili drugi dokument kojim se pokazuje da završetkom izvršnog postupka njegovo

potraživanje nije naplaćeno ili nije u cijelosti naplaćeno. Isto vrijedi i za poreznog obveznika kojemu dug nije vraćen ili nije u cijelosti vraćen jer je dužnik izbrisan iz registra ili registara ili drugih relevantnih zakonom propisanih evidencija.

(9) Ne uzimajući u obzir prethodni stavak, ako porezni obveznik naknadno primi uplatu ili djelomičnu uplatu za isporuku dobara ili usluga, porezni obveznik mora ispraviti (smanjiti) iznos po toj osnovi neplaćenog PDV-a, tj. mora platiti odgovarajući iznos PDV-a u državni proračun.

Daljnja pravila o smanjenju obveze PDV-a zbog nemogućnosti naplate propisana u članku 43. stavku 1. Pravilnika o PDV-u ostaju nepromijenjena: „Ako se naknadno umanju naknada zbog različitih vrsta popusta koje isporučitelj daje primatelju, kao što su popusti zbog ranijeg plaćanja, rabati i druge vrste odobrenja ili zbog nemogućnosti naplate, tada se umanjuje porezna osnovica na način propisan člankom 33. stavkom 7. Zakona o PDV-u.”

Produljenje roka za predavanje prijave poreza na dohodak i poreza na dobit

U hrvatskom poreznom zakonodavstvu predviđeni su vrlo kratki godišnji rokovi za podnošenja prijave poreza na dohodak i poreza na dobit, što često dovodi do nepotpunih podnesaka zbog nedostatka informacija. AmCham smatra kako bi Porezna uprava trebala omogućiti **produljenje roka za podnošenje**. Iznimno, zbog proglašenja posebnih okolnosti uzrokovanih pandemijom COVID-19, Općim poreznim zakonom i Pravilnikom o provedbi Općeg poreznog zakona uvedene su mjere odgode i/ili obročne otplate dospjele porezne obveze, oslobođenja od obveze doprinosa za sufinancirane neto plaće, oslobođenja od podmirivanja poreznih obveza te provedba ostalih odredbi o postupanju za vrijeme posebnih okolnosti. Ostalim odredbama propisano je iznimno produljenje roka za podnošenje prijave poreza na dobit i drugih povezanih obrazaca i izvješća do 30.6. tekuće godine. Pri tome je dospjeće obveza javnih davanja po tako podnesenim obrascima pomaknuto na 31.7.2020. (za 2019.) i 30.6.2021. (za 2020.). Međutim, navedene odredbe primjenjivale su se samo za vrijeme trajanja posebnih okolnosti.

a) Porez na dohodak

Datumi za prijavljivanje poreza na dohodak¹			
	Rok*	Produljenja roka	
Hrvatska	28. veljače		
Bosna i Hercegovina	28. veljače		
Slovačka	31. ožujka	30. lipnja	30. rujna ¹
Češka	1. travnja	1. srpnja	1. studenoga ²
Austrija	30. travnja	30. lipnja ³	
Poljska	30. travnja		
Srbija	15. svibnja		
Mađarska	20. svibnja	20. studenoga ⁴	

¹ [https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-2018-19-worldwide-personal-tax-and-immigration-guide/\\$FILE/ey-2018-19-worldwide-personal-tax-and-immigration-guide.pdf](https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-2018-19-worldwide-personal-tax-and-immigration-guide/$FILE/ey-2018-19-worldwide-personal-tax-and-immigration-guide.pdf) Pristupano: 23.7.2019.

Slovenija	31. svibnja	31. srpnja ⁵	
Njemačka	31. srpnja	28. veljače ⁶	
Italija	31. listopada		

*u tekućoj godini za prethodnu godinu

¹Lipanj ako su porezna tijela primila obavijest o produljenju roka. Rujan za osobe koje ostvaruju prihode iz stranih izvora.

²Srpanj ako se podnosi uz pomoć poreznog savjetnika. Studeni za osobe koje ostvaruju prihode iz stranih izvora.

³Lipanj za osobe koje podnose elektroničkim putem, ali samo ako zarađuju više od minimalnog iznosa iz drugih izvora, a ne od zaposlenja ili ako istovremeno imaju više od jednog poslodavca.

⁴Ako porezni obveznik nije osobno odgovoran za nedostatak podataka za podnošenje.

⁵Samo ako pojedinac ne dobije obračun od vlade do 31. svibnja.

⁶Ako se podnosi uz pomoć poreznog savjetnika, drugu sljedeću godinu (npr., 28. veljače 2020. za poreznu prijavu za 2018.)

U hrvatskom zakonodavstvu o porezu na dohodak predviđaju se vrlo kratki godišnji rokovi za podnošenje prijave poreza na dohodak, 31. siječnja (obrazac INO-DOH) i zadnji dan veljače (obrazac ZPP-DOH) tekuće godine za dohodak ostvaren u prethodnoj godini. U praksi to često dovodi do podnošenja nepotpune dokumentacije, posebno za osobe koje ostvaruju dohodak iz inozemstva. Naime, u trenutku podnošenja te osobe nemaju potpune informacije o dohotku ostvarenom iz inozemstva ili o inozemnim poreznim obvezama koje se mogu iskoristiti kao porezni kredit s obzirom na hrvatske porezne obveze i, u nekim slučajevima, čak ni o njihovoj poreznoj rezidentnosti.

AmCham predlaže da se hrvatsko zakonodavstvo o porezu na dohodak izmijeni tako da:

Rok za podnošenje godišnje prijave poreza na dohodak bude 31. ožujka tekuće godine za dohodak ostvaren u prethodnoj godini.

Osobe koje 31. ožujka nemaju potpune informacije o dohotku ostvarenom iz inozemstva i inozemnim poreznim obvezama mogu zatražiti „automatsko“ produljenje roka podnošenja prijave poreza na dohodak do 30. studenoga tekuće godine za dohodak ostvaren tijekom prethodne godine.

U skladu s AmCham-ovim prijedlogom, opći rok za podnošenje godišnje prijave poreza na dohodak bio bi 31. ožujka tekuće godine za dohodak ostvaren u prethodnoj godini (umjesto trenutačno važećih rokova 31. siječnja i kraja veljače).

Osoba koja ostvaruje dohodak iz inozemstva i nema potpune informacije o dohotku iz inozemstva ostvarenom u prethodnoj godini i inozemnim poreznim obvezama obavijestit će Poreznu upravu i zatražiti produljenje roka. Obavijest treba dostaviti do 31. ožujka tekuće godine za dohodak ostvaren u prethodnoj godini (AmCham predlaže da sadržaj i oblik obavijesti budu propisani u zakonodavstvu o porezu na dohodak). Nakon što osoba bude imala potpune informacije o ostvarenom dohotku iz inozemstva i inozemnim poreznim obvezama, podnijet će hrvatske godišnje obrasce, ali najkasnije do 30. studenoga tekuće godine za dohodak ostvaren tijekom prethodne godine.

Ovaj je prijedlog u skladu sa sadašnjim odredbama propisa o porezu na dohodak u kojima je određeno da se potvrda o plaćenom porezu u inozemstvu dostavlja Poreznoj upravi do 30. studenog tekuće godine za dohodak ostvaren u prethodnoj godini.

Očekuje se da će to imati pozitivan učinak na administrativne kapacitete poreznih obveznika i Porezne uprave, tj. smanjit će se dodatna administracija na obje strane:

Osobe koji ostvaruju dohodak iz inozemstva neće biti dužne podnijeti nepotpunu dokumentaciju (zbog nedostatka informacija) kako bi poštovale rok za podnošenje, niti podnijeti dokumentaciju po primitku informacija putem izmjena prethodno dostavljene nepotpune dokumentacije (kako bi na odgovarajući način iskazale odgovarajući dohodak i inozemne porezne obveze).

Porezna uprava neće primati netočnu, nepotpunu dokumentaciju, koju treba obraditi po primitku, o inozemnom dohotku i inozemnim poreznim obvezama, što može dovesti do pogrešnog planiranja povrata poreza na dohodak.

Ovaj će prijedlog također značajno olakšati administrativno opterećenje i poboljšati usklađenost / raspored izvješćivanja za osobe koje primaju dohodak iz inozemstva, što će biti pozitivan pomak za one hrvatske građane koji ostvaruju dohodak iz inozemstva i one strane građane koji rade i posluju u Hrvatskoj.

b) Porez na dobit

Datumi za prijavljivanje poreza na dobit ²			
	Rok*	Produljenja roka	
Hrvatska ¹	30. travnja		
Bosna i Hercegovina ²	31. ožujka		
Slovačka ³	31. ožujka	30. lipnja	30. rujna
Češka ⁴	31. ožujka	30. lipnja	
Poljska ⁵	31. ožujka		
Slovenija ⁵	31. ožujka		
Austrija ⁶	30. travnja	30. lipnja	31. ožujka / 30. travnja
Mađarska ⁷	31. svibnja		
Njemačka ⁸	31. svibnja	31. prosinca	
Srbija ⁹	30. lipnja		
Italija ¹⁰	30. rujna		

*u tekućoj godini za prethodnu godinu

¹Ili 4 mjeseca nakon kraja poslovne godine društva.

²U Federaciji Bosne i Hercegovine; u Republici Srpskoj i Distriktu Brčko 90 dana nakon kraja poslovne godine društva.

³Ili 3 mjeseca nakon kraja poslovne godine društva. Lipanj ako su porezna tijela primila obavijest o produljenju roka. Rujan ako je društvo primilo prihode iz stranih izvora.

² [https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-2018-19-worldwide-personal-tax-and-immigration-guide/\\$FILE/ey-2018-19-worldwide-personal-tax-and-immigration-guide.pdf](https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-2018-19-worldwide-personal-tax-and-immigration-guide/$FILE/ey-2018-19-worldwide-personal-tax-and-immigration-guide.pdf) Pristupano: 23.7.2019.

⁴Lipanj automatski ako je porezni obveznik podvrgnut zakonskoj reviziji. Inače se produljenje može odobriti prema nahođenju poreznih tijela.

⁵Ili 3 mjeseca nakon kraja poslovne godine društva.

⁶Lipanj ako se podnosi elektroničkim putem. 31. ožujka / 30. travnja sljedeće godine ako poreznog obveznika zastupa ovlašteni porezni savjetnik.

⁷Ili 5 mjeseci nakon kraja poslovne godine društva.

⁸Prosinac ako ovlašteni porezni savjetnik pripremi povrat.

⁹Ili 6 mjeseci nakon kraja poslovne godine društva.

¹⁰Ili 9 mjeseci nakon kraja poslovne godine društva.

Prema Zakonu o porezu na dobit, rok za podnošenje prijave poreza na dobit je četiri mjeseca nakon kraja poslovne godine. Taj rok je konačan i nije predviđena mogućnost produljenja.

Mnoge zemlje u okruženju dozvoljavaju dulji rok za podnošenje prijave poreza na dobit, a uz to, mnoge zemlje dozvoljavaju poreznim obveznicima tražiti produljenje roka.

Porezni obveznici koji imaju poslovne jedinice i plaćaju porez na dobit u inozemstvu najčešće ne mogu pribaviti potrebnu dokumentaciju za uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu do propisanog roka te su stoga primorani naknadno ispravljati predanu prijavu poreza na dobit.

Nadalje, prema Zakonu o računovodstvu, rok za sastavljanje i podnošenje (nekonsolidiranih) godišnjih financijskih izvještaja je šest mjeseci od kraja poslovne godine. Godišnji financijski izvještaji su temelj za pripremu prijave poreza na dobit, tj. računovodstvena dobit je polazišna točka za utvrđivanje obveze poreza na dobit. To znači da porezni obveznici prvo moraju pripremiti i utvrditi godišnje financijske izvještaje kako bi imali točne i potpune informacije za potrebe utvrđivanja obveze poreza na dobit, no zakonski rok za njihovu pripremu i podnošenje je duži od roka za pripremu i podnošenje prijave poreza na dobit.

U praksi, mnogim poreznim obveznicima predstavlja problem finalizirati godišnje financijske izvještaje do roka za predaju prijave poreza na dobit, a to se posebno odražava kod srednjih i velikih poduzetnika, odnosno poduzetnika koja su obveznici revizije (i drugih poduzetnika koji obavljaju reviziju svojih financijskih izvještaja). U praksi se pokazuje da je vrlo zahtjevno zatvoriti poslovne knjige, sastaviti godišnje financijske izvještaje i obaviti reviziju godišnjih financijskih izvještaja do roka za podnošenje prijave poreza na dobit.

U nekim slučajevima se događa da porezni obveznici moraju intervenirati u svoje poslovne knjige i nakon što su predali prijavu poreza na dobit, ili zbog ispravka uočenih grešaka koje su prepoznali sami porezni obveznici ili zbog nalaza revizije. Iako u takvim slučajevima porezni obveznici u roku pripreme i predaju godišnje financijske izvještaje za javnu objavu, primorani su naknadno raditi ispravak prijave poreza na dobit.

Slijedom navedenog, produljenje roka za podnošenje prijave poreza na dobit bi u određenoj mjeri administrativno rasteretilo porezne obveznike, a posredno i Poreznu upravu.

U skladu s time, AmCham predlaže da se **rok za podnošenje prijave poreza na dobit produlji na šest mjeseci nakon kraja poslovne godine** (tj. da se izjednači s rokovima za predaju godišnjih financijskih izvještaja za javnu objavu) ili da se poreznim obveznicima barem omogući traženje produljenja roka za predavanje prijave poreza na dobit.

Porez na dohodak – rasterećenje davanja na plaće

U Istraživanju poslovne klime koje je AmCham predstavio početkom 2021. godine vidi se napredak vezan uz porezno rasterećenje rada. AmCham smatra da Vlada treba nastaviti raditi na daljnjem poreznom rasterećenju rada kako bi on bio konkurentniji u usporedbi s drugim državama srednje i istočne Europe te usmjeren na zadržavanje radne snage u Hrvatskoj.

Donja tablica KPMG-a daje pregled poreznih stopa i doprinosa na hrvatskom i konkurentskim tržištima.

Pregled poreznih sustava u 2021.	Hrvatska	Bugarska	Češka	Rumunjska	Srbija	Slovačka
Stopa poreza na dobit (općenito)	10% - za ostvareni prihod do HRK 7.500.000,00 18% - za ostvareni prihod jednak ili veći od HRK 7.500.000,01	10%	19%	16%	15%	21% 15% za mikropoduzetnike čiji oporeziva dobit ne prelazi EUR 49.790 godišnje
Stopa PDV-a (općenito)	25%	20%	21%	19%	20%	20%
Stope poreza na dohodak (plaće)	20%, 30% + priziv do 18% (najviša stopa se primjenjuje na godišnji oporezivi dohodak iznad HRK 360.000,00, odnosno EUR 48.000,00 u 2018.	10%	15%-23% (ovisno o visini dohotka)	10%	10% (+10% za godišnje dohotke od EUR 25.317 do EUR 50.634 odnosno +15% za dohotke iznad EUR 50.634)	19% (25% za iznos godišnjeg dohotka koji je premašio EUR 37,981.94) 15% za mikropoduzetnike čiji oporeziva dobit ne prelazi EUR 49.790 godišnje

Doprinosi prema plaći	Zaposlenik: 20% (djelomično ograničeno) Poslodavac: 16,5% (neograničeno)	Zaposlenik: 13,78% (ograničeno) Poslodavac: 18,92%do 19,62% (ograničeno)	Zaposlenik: 11% (djelomično ograničeno) Poslodavac: 33,8%* (djelomično ograničeno)	Zaposlenik: 35% (neograničeno) Poslodavac: 2,25% (neograničeno)	Zaposlenik: 19,9% (ograničeno) Poslodavac: 16,65% (ograničeno)	Zaposlenik: 13,4% (djelomično ograničeno) Poslodavac: 35,2% (djelomično ograničeno)
-----------------------	---	---	---	--	---	--

Izvor: KPMG, srpanj 2021.

Iz tablice je vidljivo da je Hrvatska nekonkurentna u smislu poreznog opterećenja rada, posebice u segmentu viših plaća. To je jedan od razloga što velik broj propulzivnih sektora u Hrvatskoj ima problem s nedostatkom kadrova, što je izuzetno vidljivo, primjerice, u ICT industriji i u turizmu. AmCham pozdravlja smanjivanje porezne stope na dohodak koje je stupilo na snagu početkom 2021. godine.

Smanjenje poreznog opterećenja rada doprinijelo bi otvaranju regionalnih središta međunarodnih kompanija u Hrvatskoj, budući da bi uslijed smanjenja opterećenja plaća javnim davanjima poduzetnicima bilo povoljnije platiti najbolje menadžere. Na taj način bi se Hrvatska pozicionirala kao regionalni poslovni centar, u čemu joj pomažu članstvo u EU i zemljopisni položaj, a odmaže skupo zapošljavanje.

AmCham predlaže tri ključne mjere:

- Povećanje neoporezivog osobnog odbitka na 4.800 Kn;
- Smanjenje porezne stope od 20% na 12% poreza na dohodak;
- Dodatno smanjenje porezne stope od 30% poreza na dohodak.

Povećanje neoporezivog osobnog odbitka na 4.800 Kn, zajedno s predloženim izmjenama stopa poreza na dohodak, omogućila bi radno aktivnoj populaciji veći raspoloživi dohodak, uz očekivano povećanje potrošnje i veću gospodarsku aktivnost.

Povećanje neoporezivog osobnog odbitka

Povećanje neoporezivog dijela dohotka (tj. osobnog odbitka) već je ostvareno u par koraka sa 2.600 kn na 4.000 kn. Međutim AmCham smatra da bi daljnje povećanje na 4.800 kuna bilo korisno za širok krug radne populacije u Hrvatskoj tako što bi osobama s višim i srednjim primanjima bilo sniženo ukupno porezno opterećenje i povećana neto primanja.

Također, to bi otvorilo prostor poslodavcima osoba s neto primanjima do 4.000 kuna (kojima povećanje neoporezivog dijela plaće inače ne proizvodi učinak jer zbog razmjerno niske plaće ne plaćaju porez na dohodak) da razmotre povećanje plaća tih osoba jer bi neto učinak za posloprimca i bruto učinak za poslodavca bio povoljniji nego u situaciji kad bi na odgovarajući dio povećanja plaće trebalo primijeniti porez na dohodak od 20% ako je osobni odbitak ostao isti.

Socijalne učinke koje bi ova mjera imala ne treba posebno objašnjavati.

Smanjenje porezne stope od 20% na 12%

Smanjenje porezne stope na dohodak od 20% na 12% imalo bi vrlo snažan utjecaj na hrvatsko gospodarstvo i povećalo bi kupovnu moć velikog broja zaposlenih.

Mjera se predlaže radi daljnjeg rasterećenja razmjerno nižih ili „srednjih“ dohodaka. Uz isti trošak poslodavaca zaposlenici dobivaju veća neto primanja, što povećava njihovu gospodarsku moć i kapacitet za potrošnju, tj. povećava životni standard. To posredno ima pozitivan utjecaj na gospodarski rast u Hrvatskoj. Tijekom posljednjih nekoliko kvartala veća gospodarska snaga stanovništva zbog provedenog poreznog rasterećenja dovela je do viših stopa gospodarskog rasta u značajnom iznosu generiranom osobnom potrošnjom. AmCham smatra da bi snižavanje stope od 20% poreza na dohodak pridonijelo daljnjem gospodarskom rastu zbog veće potrošnje građana, koji bi imali viši iznos raspoloživog dohotka.

Smanjenje stope poreza na dohodak od 30%

Iako je stopa porezna na dohodak od 36% smanjena u zadnjem krugu porezne reforme na 30%, kako bi se u potpunosti potaknula ulaganja, privukla regionalna sjedišta i potaknulo povećanje više plaćenih profesija u Hrvatskoj, stopu poreza na dohodak od 30 % trebalo bi dodatno smanjiti. Alternativno, stopa od 30% trebala bi se primjenjivati samo za bruto mjesečne plaće veće od 75.000 HRK.

Za djelatnosti koje su razmjerno „bolje“ plaćene, stopa poreza od 30% (uvećana za prirez, gdje je propisan) predstavlja značajno opterećenje dohotka i umanjuje konkurentnost hrvatskih poslodavaca u odnosu na one u usporedivim drugim državama. Smanjenje te porezne stope omogućava otvaranje/privaćenje poslova za visokoobrazovane zaposlenike koji kreiraju visoku dodanu vrijednost (npr. IT, turizam, financijski sektor, farmaceutika...). Hrvatska treba pratiti trend promjene uloga zaposlenika u društvima koja posluju u više zemalja, gdje su ti zaposlenici zaduženi za tržišta u više država. Atraktivni sustav oporezivanja dohotka, s nižim opterećenjem za razmjerno viša primanja, privući će takve kompanije i omogućiti da regionalne uloge (ne nužno upravljačke, već visoko stručne) dobiju hrvatski porezni rezidenti jer će uz isti trošak plaće ti zaposlenici imati viša neto primanja. Zato predlažemo smanjenje više stope ili daljnje povećanje praga za ulazak u viši porezni razred. Obje mjere pozitivno utječu na povećanje neto dohotka uz isti trošak.

Izmjena poreznog tretmana „primitka u naravi“

Zakon o porezu na dohodak propisuje da bilo koji primitak koji poslodavac omogućí svome radniku, a koji nije u novcu potpada pod definiciju primitka u naravi te predstavlja oporeziv primitak radnika (osim određenih iznimki koje su propisane Zakonom i Pravilnikom).

Praktično, to znači da je ostvareni primitak neto vrijednost, pri čemu se osnovica mora uvećati za pripadajuće poreze i doprinose (tvz. gross-up). Ovakva tehnika izračuna dovodi do ekstremno visokog poreznog opterećenja pri čemu dolazi do

efektivne porezne stope koja može dosegnuti čak 125,43% (ukoliko osoba ulazi u viši porezni razred).

Dodatno Zakon ne propisuje drugačiji porezni tretman zavisno o tome da li obvezu poreza i doprinosa plaća poslodavac ili zaposlenik:

- U slučaju da je plaća poslodavac, osim samog troška pribavljanja primitka u naravi, uz ovakvo porezno opterećenje poslodavci su de-stimulirani zaposlenicima omogućavati bilo kakve dodatne benefite (osim onih koji su izrijekom propisani kao neoporezivi do određenog iznosa) jer im je jednostavno preskupo;
- U slučaju da plaća zaposlenik, zaposlenik mora platiti više poreza i doprinosa nego li je vrijednost onoga što mu je poslodavac dao, pa jednostavno nema financijskog motiva prihvatiti takve primitke.

U informativnom istraživanju koje je proveo KPMG u kolovozu 2020. godine u nekoliko susjednih zemalja (Austrija, Mađarska, Slovačka Slovenija), proizlazi da osim što imaju izuzetke od oporezivanja pojedinih kategorija primitaka u naravi, zemlje općenito ne tretiraju primitke u naravi netom već bruto primitkom, pogotovo ukoliko poreznu obvezu podmiruju zaposlenici. U nastavku se nalazi kratak opis oporezivanja po zemljama*:

Mađarska	Mađarska je implementirala razne modele primitaka u naravi koje poslodavci mogu omogućiti svojim zaposlenicima bez plaćanja poreza na dohodak (ali uz plaćanje obveznih doprinosa), uz uvjet da se sredstva odnose na određenu specifičnu namjenu (smještaj, ugošćavanje, slobodno vrijeme) i da se troše isključivo kod mađarskih pružatelja usluga. Iznos sredstava je limitiran (otprilike EUR 2.280/HRK 17.000 godišnje po zaposleniku). Osim toga postoje određeni primici koji su u potpunosti oslobođeni od poreza i doprinosa poput ulaznica za sportske i kulturne događaje.
Slovačka	Slovački propis prepoznaje dvije vrste primitaka u naravi: monetarne benefite i ne-monetarne benefite. Monetarni benefiti tretiraju se na isti način kao i plaća (bruto primitak), a ne-monetarni benefiti se ubrućuju za potrebe izračuna poreza i doprinosa.
Austrija	U pravilu, Austrija primitke u naravi tretira bruto za potrebe izračuna poreza i doprinosa.
Slovenija	Slovenski propis ne zahtjeva ubrućivanje primitaka u naravi ukoliko zaposlenik kao fizička osoba snosi porez (isti tretman kao i plaća u novcu). Iznimka se primjenjuje jedino ukoliko poreznu obvezu preuzima poslodavac.

*Izvor: KPMG, rujan 2020.

S obzirom na navedeno i na potrebu pronalaženja dodatnih modela nagrađivanja i stimuliranja radne snage u Hrvatskoj, predlažemo da se razmotri **brisanje odredbe** koja **propisuje uvećavanje osnovice za pripadajuće poreze i doprinose** kako je propisano Zakonom, a u odnosu na oporezivanje primitaka u naravi jer čini takve primitke izrazito nekonkurentnim i administrativno kompleksnim za provođenje. Umjesto toga, predlažemo razmotriti da se **tržišna vrijednost primitka u naravi smatra bruto vrijednosti za potrebe plaćanja poreza i doprinosa**.

Povećanje novčane nagrade za radne rezultate

AmCham predlaže povećanje neoporezivog iznosa „Novčane nagrade za radne rezultate i druge oblike dodatnog nagrađivanja radnika“ (dodatna plaća, dodatak uz mjesečnu plaću i sl.) sa 5.000 HRK na 12.000 HRK (Pravilnik o porezu na dohodak, članak 7., stavak 2.)

Mjera omogućava optimalni neto učinak za posloprimce i poslodavce u okolnostima kad poslodavci imaju mogućnost dodatno nagraditi radnike. AmCham smatra da je primjeren iznos za ovu potrebu 1.000 kuna mjesečno.

Ova mjera ne bi utjecala na prihode lokalnih vlasti čime bi se olakšalo njezino usvajanje bez primjedbi drugih zainteresiranih strana.

Rasterećenje davanja na pojedina primanja radnika

Oporezivanje primitaka od nagrada u obliku dodjele dionica i opcijske kupnje dionica

Od 1. siječnja 2019. svi primici na temelju nagrada u obliku dodjele i opcijske kupnje dionica imaju jednak porezni tretman, tj. smatraju se dohotkom od kapitala u naravi, koji podliježe 24-postotnoj poreznoj stopi (uvećanoj za prirez). Naknadno je stopa od 24% snižena na 20% (od 1. siječnja 2021.).

Međutim, iako AmCham pozdravlja ove pozitivne promjene, praktično su uočene neke situacije koje bi trebalo dodatno regulirati, kao bi ova pozitivna i velika promjena u Zakonu o porezu na dohodak ostvarila puni učinak na hrvatsko gospodarstvo i tržište rada.

Naime, kako bi se u potpunosti ostvario povoljan porezni tretman za sve kompanije na jednaki način, pa tako i za društva koja su po **svojoj strukturi d.o.o.**, potrebno je izmijeniti propise kako bi se nedvosmisleno i za njih osigurao **povoljniji porezni tretman dodjele udjela i potaknula implementacija dioničkih planova i u tim društvima.**

Dodatno, u cilju poreznog rasterećenja i pojednostavljivanja oporezivanja primitaka temeljem sudjelovanja u opcijskim planovima, preporuka je da se u sljedećim izmjenama poreznih propisa propiše da se **vrijednost navedenih primitaka smatra bruto primitkom**, za razliku od trenutnog propisa koji propisuje da se radi o neto primitku kojeg je potrebno preračunati na bruto, što kao posljedicu ima potenciranje efektivne porezne stope.

Također, predlaže se daljnje porezno rasterećenje i **smanjenje stope na 10%** (izjednačavanje porezne stope sa onom na dividende i kamate).

O navedenom više detalja dajemo u nastavku.

Implementacija opcijskih planova i u društvima s ograničenom odgovornošću ('d.o.o.')

Trenutna formulacija Zakona o porezu na dohodak izrijeком predviđa povoljniji porezni tretman za dodjelu ili opcijsku kupnju **dionica**, ali ovakav tretman ne propisuje i za **poslovnih udjela**. Kako posljedica, javili su se interesi društava s ograničenom odgovornošću da i svojim zaposlenicima omoguće povoljniji tretman sudjelovanja u kapitalu društva.

Naime, kao posljedica porezne reforme i povoljnijeg oporezivanja opcijskog nagrađivanja zaposlenika, mnoge kompanije krenule su s implementacijom ovog modela kako bi bili konkurentniji na europskom tržištu te kako bi zadržale svoje zaposlenike. Pojednim granama gospodarstva poput IT industrije i start-upova, ovakvi modeli su krucijalni za nastavak njihovih poslovnih operacija u Hrvatskoj. Međutim, velika većina takvih poduzeća u Hrvatskoj su formirana kao d.o.o. tj. društva s ograničenom odgovornošću.

Pravna tumačenja koja susrećemo u praksi upravo i govore u prilog tome da nema suštinske razlike u stjecanju dionica i udjela od strane radnika:

- Dionice i poslovni udjeli daju jednaka imovinska prava;
- Isplata dobiti po osnovi dionice (dividenda) i udjela oporezuju se na jednak način, jedinstvenom poreznom stopom od 10%;
- D.o.o. je organizacijski oblik društva kapitala te je primjereno da se primici po takvim udjelima oporezuju kao kapital;
- Većina poduzeća koja stvaraju dodatan gospodarski rast u Hrvatskoj su manja i srednja poduzeća koja su u pravilu uvijek d.o.o., drugačiji porezni tretman stjecanja udjela u njima bio bi diskriminatoran;
- Inzistiranje na preoblikovanju društva iz d.o.o. u d.d. samo zbog povoljnijeg oporezivanja radničkog dioničarstva bila bi samo u svrhu forme jer suštinski ne bi bilo drugih promjena – niti unutar društva (osim formalnosti) a niti u radno-pravnom odnosu.

Predlaže se izmjena Zakona o porezu na dohodak u kojoj će se jasno propisati da se dohotkom od kapitala, osim dodjele ili kupnje vlastitih dionica smatraju i **dodjela i stjecanje udjela u društvu**.

Smatramo da će se time regulirati veliki broj kompanija koje su po svojoj strukturi d.o.o., a koje su zbog pozitivnih signala od strane zakonodavca i pravnog tumačenja vlasništva kapitala, krenule u implementaciju opcijskog nagrađivanja svojih zaposlenika dodjelom ili kupnjom udjela, a koje su potom stopirale proces zbog propisa koji isključivo ovu mogućnost daje d.d. društvima.

Zbog ovakve situacije, a s druge strane nužnosti implementiranja participacije radnika u kapitalu društva, kompanije razmatraju mogućnost restrukturiranja i preseljenja svojih sjedišta van Hrvatske.

Ukoliko bi se zakonski okvir po ovom pitanju definirao, ovakav bi se scenarij zasigurno izbjegao te bi istovremeno pomogao stimulaciji i razvoju manjih i srednjih poduzeća kao i start-upova u Hrvatskoj.

Napominjemo da su ove izmjene hitne i čim prije potrebne za određene sektore od značajnog interesa za Republiku Hrvatsku, pri čemu prvenstveno podrazumijevamo start-up kompanije i IT industriju.

U bitnome, radi se o specifičnom sektoru iz sljedećih razloga:

- Većina start-up kompanija su osnovane kao d.o.o;
- Navedene kompanije karakterizira relativno brz rast i snažna potreba za kapitalom i visokoobrazovanom radnom snagom; u ovoj fazi fokus poslovanja nije na mijenjaju organizacijskog oblike niti listanju na burzi da bi postali d.d. (često kompanije u toj fazi rasta jednostavno ne udovoljavaju uvjetima niti imaju sredstva i resurse kojima bi to financirali);
- Kroz čitavo vrijeme susreću se s nedostatkom radne snage, što je i inače karakteristika IT sektora. U ovakvim situacijama je nemoguće zadržati zaposlenike u kompaniji temeljem regularnih primitaka od rada (plaća) već je nužno implementirati porezno poticajni oblik dugoročnog nagrađivanja zaposlenika kroz sudjelovanje u kapitalu što jamči ostanak u kompaniji;
- Plaće i slični primici su Hrvatskoj u odnosu na ostale zemlje su i dalje znatno opterećene javnim davanjima, zbog čega ti zaposlenici (koji su inače vrlo mobilni i lako zapošljivi) lako odlaze u inozemstvo;
- Prema našim iskustvima sa inozemnim tržištima, za ovakve zaposlenike, standardni dio kompenzacijskog paketa je uključivanje u vlasništvo društva kroz opcijsko nagrađivanje.

S obzirom da se radi o sektoru koji je bitan za daljnji razvoj hrvatskoga gospodarstva, smatramo da se ne može čekati sa implementiranjem gore navedenih izmjena. Također, implementiranje povoljnijeg oporezivanja za ovaj sektor predstavljao bi prvi korak kojim bi i Porezna uprava mogla testirati tržište i vidjeti kakav utjecaj ima na prihode države, ali i na tržište rada. Ovo bi predstavljalo dobru platformu za primjenu povoljnijeg tretmana i na sve ostale d.o.o. što i je ultimativni cilj i stav AmCham-a.

Neto vs. bruto naknada kod opcijskih planova i daljnje smanjenje stope

S obzirom da porezni propisi propisuju kako se primitci po osnovi sudjelovanja u opcijskom planu smatraju neto primitkom, efektivna stopa, zbog propisanog zahtjeva za preračun na bruto, iznosi 30,89% (za poreznog obveznika sa prebivalištem u Zagrebu).

S obzirom da se radi o znatno višoj stvarnoj stopi od one koja je naizgled propisana zakonom (jedinствена stopa od 20 %), AmCham predlaže izmjene hrvatskog zakonodavstva o porezu na dohodak tako da se:

- primitci od nagrada u obliku dodjele dionica/udjela i opcijske kupnje dionica/udjela smatraju **bruto primitkom od kapitala**; i
- da se umjesto trenutne jedinstvene stope od 20 % primjeni **jedinствена stopa od 10%** koja je trenutno primjenjiva na dividende, kamate i kapitalne dobitke

čime bi se eliminirala potreba preračunavanja na bruto iznos i potenciranje efektivne porezne stope te bi se omogućilo zadržavanje i privlačenje visokokvalificirane radne snage u Hrvatskoj. Također, Hrvatska bi time postala privlačnija destinacija za strana ulaganja, prvenstveno za osnivanje regionalnih sjedišta stranih i domaćih kompanija u Hrvatskoj.

Naknade namijenjene zdravlju radnika

AmCham dodatno predlaže stimulaciju poslodavaca putem **neoporezivih isplata za određene troškove namijenjene zdravlju radnika**. Prema Obrazloženju financijskog plana Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za 2021. godinu i projekciji plana za 2022. i 2023. koje je javno dostupno, prihodi od doprinosa koji su prihod HZZO-a bi u ovoj godini trebali iznositi cca 22,6 milijardi kuna. Usporedbe radi prihodi od poreza na dobit bi trebali iznositi cca 8 milijardi kuna. Kako bi se smanjio pritisak na troškovnoj strani HZZO-a (u smislu isplata za bolovanja, liječenje, lijekove, itd.) AmCham predlaže neoporezive naknade za određene troškove koje bi poslodavci pokrivali, npr. troškove određenih specifičnih pregleda, troškove lijekova, ali i troškove nekih sportskih i zdravstvenih aktivnosti, a koji bi smanjili bolovanja, odnosno općenito poboljšali zdravstvenu sliku radno sposobnog stanovništva (npr. sportske aktivnosti, teretane, itd). Na taj način bi poslodavcu povećali radnu učinkovitost i smanjili izostanke s posla, radnici bi dobili aktivnosti čije troškove sami financiraju, a posljedično bi se smanjio pritisak.

Daljnja porezna reforma morat će voditi računa i o doprinosima (mirovinskim i zdravstvenim), ali će se kroz mehanizme dostupne u porezu na dohodak kao što su neoporezivi tretman određenih izdataka moći u relativno kratkom razdoblju postići željeni rezultati.

Naknada za sportske aktivnosti

S obzirom na visoki broj dana bolovanja, pretilost dijela stanovništva, troškove zdravstvenog sektora i time nastale štete za gospodarstvo i opću državu, predlaže se uvođenje mogućnosti neoporezivog financiranja sportskih aktivnosti zaposlenika, s ciljem poboljšanja njihovog općeg zdravstvenog stanja (npr. mjesečne ili godišnje članarine za teretanu, gradski bazen, termini za korištenje sportskih terena i slično).

AmCham predlaže da se neoporezivi iznos za sportske aktivnosti radi jednostavnijeg administriranja može isplaćivati izravno pružatelju usluge.

Porezne olakšice za dodatno i dopunsko zdravstveno osiguranje

AmCham pozdravlja uvođenje mogućnosti neoporezive isplate premija dopunskog i dodatnog zdravstvenog osiguranja za radnike do 2.500 kn godišnje po radniku i sukladno ranijim preporukama predlaže maksimalni iznos olakšice dodatnog i dopunskog zdravstvenog osiguranja od 7.500 kn.

Primjer zemlje koja primjenjuje porezne olakšice za premiju zdravstvenog osiguranja je Portugal, gdje se premija zdravstvenog osiguranja koristi kao porezno priznat odbitak u porezu na dohodak. Odbitak ima određeni limit, koji se određuje ovisno o drugim poreznim olakšicama i ovisi o iznosu oporezivog dohotka, a maksimalni iznos olakšice je 1.000 EUR.

Organiziranje aktivnosti za jačanje tima „team building“

Rad iziskuje određeni psihofizički napor svakog zaposlenika. Istovremeno, pojedini radnici najčešće su dio određene organizacijske jedinice ili tima s kojim kroz zajedničke poslovne poduhvate rješavaju i obavljaju zadatke.

U skladu s trendovima razvijenih gospodarstava, i hrvatski poslodavci sve češće organiziraju aktivnosti za jačanje tima, odnosno *team building*. Zajedničke aktivnosti poslovnih kolega vode boljoj izgradnji timskog duha, osjećaju pripadnosti kolektivu te doprinose boljem međusobnom poznavanju, povjerenju, razumijevanju i poštovanju, što rezultira znatno boljim pojedinačnim, ali i kolektivnim poslovnim rezultatima.

Trenutačno ovaj tip aktivnosti podliježe oporezivanju, što predstavlja značajan trošak poslodavcima, koji nerijetko odustaju od organiziranja rekreativnih aktivnosti za zaposlenike ili pak smanjuju opseg i kvalitetu planiranih aktivnosti u svrhu smanjivanja troškova. Organiziranje *team buildinga* predstavlja standard kod modernog upravljanja organizacijama i menadžmenta ljudskim potencijalima te se oporezivanjem rekreativnih aktivnosti za zaposlenike otežava pratiti najmodernije poslovne trendove u Hrvatskoj.

AmCham smatra da bi neoporezivanje aktivnosti za jačanje tima, tj. jasno propisivanje tretmana troškova tih aktivnosti u poreznom smislu, imalo višestruke pozitivne učinke na psihofizičku dobrobit zaposlenika, ali i na bolju produktivnost pojedinaca, poduzeća i u konačnici, hrvatskoga gospodarstva.

Korištenje usluga taksi prijevoza na službenom putovanju

Ako se radnik za prijevoz od zračne luke do mjesta u koje je upućen na službeno putovanje koristio taksijem ili nekim drugim prijevozom, ti se izdaci ne smatraju prijevozom u mjestu službenog putovanja i priznaju se kao troškovi prijevoza na službenom putovanja. Riječ je o prijevozu do mjesta službenog puta, a ne u mjestu službenog puta, stoga se i mogu nadoknaditi zaposleniku bez plaćanja poreza na dohodak i doprinosa.

U slučaju da se izdaci za usluge taksi prijevoza odnose na prijevoz u samom mjestu službenog puta, spomenuti izdaci trebaju se platiti iz iznosa dnevnice. Ako se ipak nadoknade zaposleniku, za spomenuti izdatak morala bi se obračunati plaća u naravi.

Radnici u pravilu pokušavaju maksimalno iskoristiti vrijeme u mjestu službenog putovanja. U situacijama kada se organizira više sastanaka i poslovnih aktivnosti u jednom danu, uobičajeno je korištenje taksi usluga kako bi se izbjeglo usporavanje dnevnog plana ili nepotrebno produljivanje boravka. Korištenje taksi usluga u poslovne svrhe je poslovni izdatak te ne bi trebao biti pokriven iz dnevnica radnika.

AmCham smatra kako bi korištenje usluga taksi prijevoza na službenom putovanju trebalo biti tretirano kao trošak službenog puta, bez obračunavanja plaće u naravi, tj. da dnevnicu treba biti namijenjena samo pokrivanju troškova pića i prehrane tijekom trajanja službenog puta.

Uvođenje porezne olakšice kod privatnog korištenja službenih plug-in vozila

Ukoliko tvrtka posjeduje plug-in vozila (BEV i PHEV) čiji radnici ista koriste i u privatne svrhe AmCham smatra da takva uporaba treba biti oslobođena plaćanja poreza na dohodak u naravi po uzoru na Ujedinjenu Kraljevinu i Nizozemsku.

Uvođenje neoporezivog dodatka za rad od kuće

U posljednjih par godina zabilježena je velika promjena u načinu rada na tržištu rada pri čemu poslodavci sve češće pristaju na fleksibilnost radnika prilikom izbora ne samo radnog vremena nego i mjesta rada. Pojava pandemije COVID-19 virusa, koji je prisilio mnoge radnike i poslodavce na organiziranje tzv. rada od kuće, dokazala je da je ovakav način rada, osim što je nužan s obzirom na širenje virusa, i ništa manje efikasan nego rad iz ureda. Slijedom navedenog, AmCham se zalaže za:

Izmjenu propisa o porezu na dohodak na način da se uvede **stavka prava na neoporezivu fiksnu mjesečnu naknadu troškova opreme i materijala** potrebnog za rad od kuće ili nekog drugog izdvojenog mjesta rada koje se smatra privatnim prostorom radnika. Zakon o radu pri definiranju izdvojenog mjesta rada propisuje ugovorno reguliranje obveze poslodavca na naknadu troškova radnika

nastalih uporabom vlastite opreme i drugih troškova radnika vezanih uz obavljanje poslova (kada nije moguće lako odrediti da je trošak isključivo vezan za radni odnos, kao što je to primjerice trošak interneta, struje, vode, centralnog grijanja). S obzirom da su poslodavci već obvezni isplatiti radniku koji radi od kuće ili drugog izdvojenog mjesta rada naknadu za nastale neodredive troškove, neusklađenost ovog propisa s poreznim propisima, dovodi do tretmana takvih isplata kao davanja u naravi odnosno isplatom koja se oporezuju jednako kao plaća. Uzevši u obzir da se radi o objektivno nastalom trošku koji poslodavac, kada radnik radi u poslovnom prostoru, ima pravo platiti kao dio redovnih troškova poslovanja, ne postoji opravdan razlog zašto iste takve troškove, poslodavac ne bi mogao neoporezivo nadoknaditi radniku kada isti nastanu tijekom rada od kuće.

Neoporeziva naknada troškova za rad od kuće prepoznata je u nizu susjednih zakonodavstva. U nastavku dostavljamo primjer rješenja naknade troškova za rad od kuće u drugim jurisdikcijama:

Slovenija - mjesečni neoporezivi **Dodatak za rad od kuće u iznosu od 5% plaće, ali ne više od 5% prosječne slovenske plaće.** Kako bi nadoknada troška oprema i materijala potrebnog za rad od kuće bio neoporeziv potrebno ga je definirati internim pravilnikom ili ugovorom o radu, a oprema kupljena za rad od kuće mora biti potrebna i uobičajena za određeno radno mjesto i naknada troška za opremu i materijala potrebnih za rad od kuće treba biti potkrepljen stvarnim troškovima.

Poljska - neoporeziva naknada troškova opreme i materijala potrebnog za rad od kuće

Italija - udvostručila neoporezivi iznos primitaka u naravi (dobra i/ili usluge) za vrijeme trajanja epidemije

Nizozemska - neoporeziva naknada troškova za opremu (npr. radni stol, radna stolica, računalo, mobilni uređaj, trošak Internet pretplate i sl.) do iznosa za koje poslodavac smatra da su razumni i opravdani vezano uz rad od kuće

Češka - neoporeziva naknada/refundacija stvarno nastalih troškova vezanih uz rad od kuće

Velika Britanija - neoporeziva naknada troškova opreme (računala i sl.) i uredskog materijala, pod uvjetom da je radnik obavezan raditi od kuće te da se oprema i uredski materijal pretežito koristi u poslovne svrhe. Isto tako, dodatak za povećane troškove režija u iznosu od GBP 6 tjedno bez popratne dokumentacije, odnosno za stvarno više nastale troškove uz popratnu dokumentaciju

Irska - namještaj, trošak internetske veze i oprema potrebna za rad od kuće (računalo, printer/skener/fax uređaj, uređaj za povezivanje na Internet, računalna periferija i sl.) ne smatraju se primitkom u naravi pod uvjetom da se isto koristi pretežito za poslovne svrhe. Dnevna neoporeziva naknada za povećane režijske troškove (električna energija i grijanje) u iznosu od GBP 3.20, pod određenim uvjetima

Ukoliko se bi se implementirao **slovenski model** određivanja mjesečne neoporezive naknade troškova opreme i materijala za rad od kuće u zakonodavstvo Republike Hrvatske, **neoporezivi iznos** naknade troškova za rad od kuće iznosio bi **330 kn mjesečno** (izračunato na prosječnoj plaći u Republici Hrvatskoj koja je 2020. godini iznosila je 9.181 kn bruto dakle oko 6.555 kn neto), što bi objektivno predstavljalo primjeren iznos za daljnju uspješnu provedbu ovakvog načina rada.

Normativno uređenje odredbi kojima se uređuje oporezivanje dohotka po osnovi kapitalnih dobitaka

Oporezivanje dohotka od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka uvedeno je od 1. siječnja 2016. godine. U praksi je uočeno da određene odredbe nisu dovoljno precizno uređene što dovodi do nedoumica da li je uopće došlo do oporezivanja dohotka i koja je osnovica za obračun poreza odnosno koliki je kapitalni dobitak.

Vezano uz pitanje nastanka poreznog događaja, opće je pravilo da se kapitalni dobitak ne oporezuje ako je između stjecanja i otuđenja financijske imovine proteklo više od 2 godine.

Međutim, odredbe Zakona o porezu na dohodak različito uređuju početak računanja perioda od dvije godine, ovisno o tome da li se radi o darovanju, otuđenju među srodnicima ili nasljeđivanju. Naime nisu rijetke situacije da određena financijska imovina tijekom određenog (kraćeg) perioda bude višestruko otuđena, primjerice najprije je došlo do darovanja financijske imovine, a nakon toga do nasljeđivanja ili obratno.

U skladu s tim javljaju se nedoumice koji datum je relevantan za početak računanja dvogodišnjeg razdoblja i koju vrijednost bi trebalo uzeti kao početnu nabavnu vrijednost.

Kako bi se izbjegle ove nedoumice smatramo potrebnim **ujednačiti početak računanja razdoblja**, neovisno o načinu stjecanja financijske imovine.

Dodatno, u praksi se javljaju problemi kod utvrđivanja iznosa kapitalnog dobitka kod otuđenja udjela u kapitalu trgovačkog društva koji nisu prenosivi na tržištu kapitala.

Naime, u navedenim slučajevima porezna obveza se utvrđuje rješenjem Porezne uprave. Međutim, Zakon niti Pravilnik o porezu na dohodak ne daju jasne smjernice na koji način će Porezna uprava procijeniti nabavnu i prodajnu vrijednost udjela kako bi utvrdila da li ono što je prijavljeno od strane poreznog obveznika odgovara stvarnom tržišnim vrijednostima.

Nepostojanje jasnih odredbi po kojima bi Porezno tijelo moglo postupiti, može dovesti do proizvoljnog utvrđivanja porezne osnovice od strane Poreznog tijela, koja ne odgovara stvarnoj tržišnoj vrijednosti i stvarnom kapitalnom dobitku. Navedeno stvara određenu pravnu nesigurnost te u skladu s tim smatramo da je ovo pitanje potrebno regulirati na dogovarajući način, pogotovo jer se često radi o materijalnim i značajnim transakcijama.

Za dodatne informacije molimo kontaktirajte:
Američka gospodarska komora u Hrvatskoj
Andrea Doko Jelušić,
Izvršna direktorica
T: 01 4836 777
E: andrea.doko@amcham.hr